

ليکونکی: م . ک . بهادر اکمار (M.K.Bhadrakumar) .

منبع اودخپريدو نيته : انډيا پانچيلا « 2026-05-03 » .

ژباړونکی : پوهندوی دوکتور سيدحسام «مل» .

د ايران په جگړه کې اوربند د امريکا هدف پوره کړ

Ceasefire served US' purpose in Iran war

د ايران مشرتابه ويلي چې دوی د نوي دښمنی لپاره چمتووالی نيسي ځکه چې د امريکا ولسمشر د تهران د سولې وروستی وړانديز نه مني

د روسيې ولسمشر ولاديمير پوتين چې د تاريخ د کتا بونو ليواله لوستونکی دی، بايد د جرمني لوتران پادري مارتين نيمولر له هغه مشهورې وينا سره بلد وي چې په غير مستقيم ډول يې د نازيانو د واک ته رسيدو او ددوی د غوره شويو هدفونو دپاکولو وروسته د جرمني روڼ اندو او پادريانو د لاسوهني غندنه کړې وه -

"لومړی دوی د کمونيستي نو لپاره راغلل بيا دوی د سوسيا ليستا نو لپاره راغلل ... بيا دوی د سوداگريزو اتحاديو لپاره راغلل ... بيا دوی د يهوديانو لپاره راغلل ... بيا دوی زما لپاره راغلل / او هيڅوک پاتې نه وو / زما لپاره د خبرو کولو لپاره."

نن ورځ د روسيې سره ورته ستونزه ده ځکه چې متحده ايالات د ولسمشر ډونالډ ټرمپ په مشرۍ وينزويلا، يو هيواد چې په نړۍ کې د تيلو ترټولو لوی زيرمي لري، نيولی او

اوس د ايران په لور مخ په وړاندې ځي، کوم چې د نړۍ دريم لوی ثابت شوي تیلو زیرمي لري - پداسې حال کې چې د روسیې تیلو ته د یوې اړینې وسیلې په توګه "ګوري".

واشنگټن په تیر کال کې د روسیې د تیلو په اړه خپله پالیسي بدله کړې ده، لومړی یې نړیوال بازار ته د روسیې د خامو تیلو د لیږد بندیز ولګاوه او وروسته یې په ورته بندیزونو کې معافیت ورکړ.

په دې کې هیڅ شک نشته چې د متحده عربي اماراتو وتل د اوپیک او د می له لومړۍ نیټې څخه د پراخه اوپیک + چوکاټ څخه د متحده ایالاتو د ولسمشر ډونالډ ټرمپ د پام وړ دی. که چیرې د متحده ایالاتو په ډیپلوماتیک لوبو کتاب کې د "ډیرو غوره کرایه کونکو هیوادونو" تر سرلیک لاندې د هیوادونو فرعي کټګورۍ شتون درلود، نو متحده عربي امارات به یې له شکه د لیست په سر کې وي - د پیټرو ډالر د بیا کارولو مرکز وي.

د متحده عربي اماراتو د تیلو کارتل څخه د وتلو وخت او سیمه ایز عمل ځان ته مختلف تعبیرونه ورکوي - د خپلې سټراتیژیکې خپلواکۍ د پیاوړتیا لپاره یو اقدام ؛ د سعودي عربستان د واک لپاره ننگونه؛ د سوداګرۍ د هوشیاری یو ماهرانه نندارتون، او داسې نور. مګر په حقیقت کې، متحده عربي امارات واشنگټن ته د انرژۍ د بیو د اغیزمنولو او د ایران په وړاندې د امریکا او اسراییلو د فشار کمپاین سره د خپل سمون دوه چنده کولو لپاره د ګټورې وسیلې په توګه خپل خدمات وړاندې کوي.

په ساده ډول، دا یو سیاسي عمل دی؛ او، دا د اوپیک + نظم کمزوری کوي. کریمین، چې په وینزویلا کې د امریکا د تیلو د غصب سره مخالفت نه دی کړی او تر اوسه پورې په پراخه کچه غیر فعال و چې د ټرمپ د ظالمانه هڅې په خاموشۍ سره د ایران د تیلو او ګازو زیرمو کنټرول ته ګوري، د نږدې ډاډ څخه بې خبره نشي کیدی چې په وروستي شمېرنه کې، هغه به د روسیې د جلا کولو او د تیلو په جیوپولټیک کې د هغه د حاشیې کولو لپاره هڅه وکړي. اوپیک + د پوتین د مغز څپه وه، چې د سعودي ولیعهد محمد بن سلمان سره د هغه د اړیکو په اړه وه، ترڅو د شیل انقلاب او د نړۍ د لومړي نمبر انرژۍ صادرونکي هیواد په توګه د متحده ایالاتو د راڅرګندیدو وروسته د نړیوال انرژۍ بازار باندې د امریکا د تسلط مخه ونیسي. (زما مقاله وګورئ په هانګزو، آسیا ټایمز، سپټمبر 7، 2026 کې د پوتین-سلمان د تیلو د معاملې د تیتلی اغیز ته پام وکړئ.

کرملین پوهیږي چې واشنگټن د نړۍ د تیلو په بازار کې د تسلط په برخه کې څومره تیرۍ کوونکی کیدی شي. امریکا په قصدي ډول د نورډ سټریم ګاز پایپ لاینونه ویجاړ کړل، د روسیې سره یې د اروپا د انرژۍ مخ پر ودې اړیکې پرې کړې، او بیا یې روسیه د اروپا د انرژۍ اصلي عرضه کوونکي په توګه ځای په ځای کړه او د امریکا د تیلو شرکتونه یې راوستل ترڅو ناڅاپي ګټې ترلاسه کړي.

په لنډه توگه، د اوبېک څخه د متحده عربي اماراتو وتل دا په گوته کوي چې د نړيوال انرژۍ بازار کې ټيکنونیک پليټونه بدلېږي. د اوبېک + په ايډيا لوژيکي لحاظ به سخت کمزوری شي. که چېرې امریکا د وينزوویلا په تښتولو سره اوبېک اندازه کمه کړي، نو له هغه وخت راهيسې يې د سعودي-روسي محور ماتولو سره اوبېک + غیر فعال کړی دی. د بدن ضربه روسیه جلا کړه. دا به ليدل کېږي چې متحده عربي امارات به څومره وخت د بریکس او شانگهای همکارۍ سازمان غړيتوب وساتي.

د ډيری شنونکو د دې نظر برعکس چې د جگړې وروسته به د GCC هيوادونو باندې د متحده ايالاتو کنټرول کمزوری شي، ممکن برعکس پېښ شي. واشنگټن اشاره وکړه چې د GCC ځينې نور هيوادونه هم ورته نږدې شوي دي، لکه متحده عربي امارات، د اسعارو د تبادلې ترتيبات غواړي.

په عين حال کې، اکسيوس راپور ورکړ چې سينټيکام په ايران باندې د "لنډ مهاله بریدونو" لپاره يو پلان چمتو کړی دی. امریکا د خليج همکارۍ شورا ايو ته ډير تجهيزات راوړي چې په ځانگړي ډول په ايران کې د ځمکنیو عملياتو لپاره اړين دي. د اسراییلو د راپورونو له مخې، دوه بار وړونکي کښتۍ او څو الوتکې چې له امریکا څخه ۶۵۰۰ تنه پوځي تجهيزات ليردوي، په شمول د زرگونو مهماتو او سپکو زغره والو موټرو، د پنجشنبې په ورځ اسراییلو ته ورسیدی.

خو ايران به تسليم نشي. د پنجشنبې په ورځ د ستر رهبر مجتبی خامنه ای لخوا خبره شوي اعلامیه په کلکه د امریکا سره د راکړې ورکړې اړیکې رد کړې. هغه ټينگار وکړ چې د مقاومت ايډيالوژي به د ايران د بهرنيو پالیسيو په مرکز کې وي. مجتبی هغه عصري ټيکنالوژيکي وړتياوې چې ايران رامینځته کړې دي، چې د هغه د پلار آيت الله علي خامنه ای ميراث دی - په ځانگړي توگه، د نانو او بایو څخه تر اټومي او توغندیو ټيکنالوژۍ پورې - د هيواد "ملي پلازمینه" وبلله.

د داسې گډوډۍ په پس منظر کې، د دوشنبې په ورځ د پوتین د ايران د بهرنيو چارو وزير عباس عراقجي سره د ليدني او د سې شنبې په ورځ د ولسمشر ټرمپ سره د هغه د تلفوني خبرو اترو په اړه د کریملین دوه بیا نونه د ايران سره د روسيې د پيوستون څرگندونه گڼل کیدی شي. (دلته او دلته)

په څرگنده توگه، د تيرې اونۍ پرمختگونو د مجتبی په مشرۍ په تهران کې د نوي مشرتابه او کریملین ترمنځ د آرامۍ کچه روښانه کړه. پوتین څرگنده کړه چې هغه د مجتبی سره په تماس کې دی او دوی د "زمور د ستراتيژيکو اړیکو ساتلو" په نیت کې په ورته پايه کې دي. په ورته ډول، د ارگچي سره د پوتین په غونډه کې د GRU د مشر ادمیرل ایگور کوسټيوکوف شتون ټينگار وکړ چې مسکو د سیمه ایز ځواک په توگه د ايران د خپلواکو بهرنيو پالیسيو ملاتړ کوي. په هر صورت، دا چې دا څومره عملي مرسته ده دا اوس مهال د اټکل خبره ده.

پوتین د دوشنبې د ورځې غونډه د ترمپ سره د تلفوني خبرو اترو سره تعقیب کړه. په یوه تبادله کې چې "په دوستانه ډول ترسره شوه او په ښکاره او سوداگریز ډول وه،" پوتین ترمپ ته خبرداری ورکړ چې "که چیرې متحده ایالات او اسرائیل پوځي اقدام بیا پیل کړي، نو دا به په حتمي ډول نه یوازې د ایران او د هغه د گاونډیانو لپاره، بلکې د ټولې نړیوالې ټولنې لپاره خورا ناوړه پایلې ولري." پوتین نور ټینګار وکړ چې "د ایران په خاوره کې ځمکنۍ عملیات به په ځانګړي ډول د نه منلو وړ او خطرناک وي."

په یوه لنډه کتنه کې، د ایران شاوخوا وضعیت نور د واشنگټن او تهران ترمنځ دوه اړخیزه مسله نه ده. په حقیقت کې، روسیه دا وړتیا لري چې ډاډ ترلاسه کړي چې ایران د ډیرې دورې ته راتیټ نه شي - د نړۍ ترټولو پیاوړې اتومي ځواک، د ویتو حق لرونکی د امنیت شورا غړی، د انرژۍ یو لوی ځواک چې لوی پوځي وړتیا لري، او داسې نور. مګر ترمپ د مخنیوي امکان نلري. هغه د ایران د تیلو زیرمو کنټرول ترلاسه کولو باندې متمرکز پاتې دی.

ټولې سترګې د متحده ایالاتو-اسرائیلي پوځي جادوګر په لور دي. د CENTCOM مشر ایمریل براډ کوپر سیمې ته ورسید ترڅو د USS طرابلس کې د سرتیرو سره وګوري، چې په عربي بحر کې ځای پر ځای شوی بریدګر کښتی ده. کوپر د پنجشنبې په ورځ ترمپ ته د ایران په وړاندې د واشنگټن د مختلفو نظامي انتخا بونو په اړه د معلوماتو ورکولو وروسته راورسید. د امریکا د بار وړونکو ډلو اوس بالاخره په خپل موقف کې دي، د راتلونکي پړاو لپاره ډک شوي او بیا ډک شوي دي. د امریکا له نظره، اوربند خپل هدف پوره کړی دی.

-----**په درناوی «24-05-2026»**

.....